

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан _____
факультету

_____ /Прізвище та ініціали/

« ____ » _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	0302 – «Міжнародні відносини»
Спеціальність	293 «Міжнародне право»
Освітня програма	бакалавр
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Право міжнародних договорів**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **галузь знань «Міжнародні відносини» (0302), спеціальність 293 «Міжнародне право»/ бакалаври/.**

Розробники: Ковальова Марина Вікторівна, к.ю.н., доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ***Міжнародного права***

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

Схвалено науково-методичною комісією _____ факультету

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичної комісії _____ Прізвище та ініціали

Ковальова М.В., 2022 рік

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 0302 Міжнародне право	За вибором навчального закладу	
	Спеціальність 293 «міжнародне право»		
Модулів – 1	Спеціальність – 293 «міжнародне право»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2020-й	2021-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання доповіді		Семестр	
Загальна кількість годин – 59		8-й	9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 18	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		год.	год.
Індивідуальні завдання: реферати, доповіді			
Вид контролю: іспит			

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма з навчальної дисципліни "Право міжнародних договорів" підготовлена на підставі вимог діючих стандартів вищої освіти України, галузь знань (29) «Міжнародні відносини», спеціальність 293 «Міжнародне право», практики викладання курсу у закладах вищої освіти (ЗВО) України та зарубіжних інституціях та містить систему організаційно-методичних заходів, що сприятимуть студентам у засвоєнні знань, компетенцій, умінь та навичок із зазначеної дисципліни.

Навчальна дисципліна викладається на IV курсі, II семестр, в обсязі 60 навчальних годин

(4 кредити ECTS (the European Credit Transfer System)), а саме: лекції – 30 год., практичні, семінарські заняття – 30 год.

Актуальність вивчення навчальної дисципліни зумовлена оволодінням вузькоспеціальними знаннями з права міжнародних договорів, насамперед положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року.

Метою вивчення даної навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення у студентів розуміння ролі міжнародного договору на сучасному етапі, ознайомлення з міжнародними угодами універсального характеру в області права міжнародних договорів, вироблення у студентів розуміння ролі України у вирішенні виникаючих міжнародно-правових проблем, що стосуються міжнародних договорів.

У зв'язку з цим ставиться ряд завдань, серед яких основними є:

- формування у студентів системного бачення сучасного права міжнародних договорів як галузі міжнародного права, розвиток вміння коректно розуміти зміст міжнародно-правових документів, вільно та правильно оперувати міжнародно-правовими поняттями;
- вивчення теоретичних основ права міжнародних договорів;
- аналіз міжнародно-правових документів у галузі права міжнародних договорів;
- аналіз структури міжнародного договору;
- розгляд стадій укладення міжнародних договорів;
- вивчення аспектів дійсності міжнародних договорів і підстав їх припинення;
- визначення значення тлумачення міжнародних договорів;
- розгляд гарантій виконання міжнародних договорів;
- реалізація компетентного підходу, вироблення навичок практичного використання міжнародно-правових матеріалів, вміння самостійно аналізувати з точки зору міжнародного права проблеми, що виникають в сучасних міжнародних відносинах.

В результаті вивчення дисципліни "Право міжнародних договорів " бакалавр повинен знати:

- предмет та метод дисципліни, її роль у підготовці бакалавра;
- основні теоретичні конструкції дисципліни, її співвідношення з відповідними категоріями міжнародного права та національного права держав;
- поняття та систему права міжнародних договорів;
- кодифікацію та прогресивний розвиток права міжнародних договорів;
- дію договору у часі та просторі;
- умови дійсності та недійсності міжнародних договорів;
- припинення та призупинення дії міжнародних договорів;
- тлумачення міжнародних договорів;
- основні теоретичні концепції стосовно імперативного принципу *pacta sunt servanda*;
- історію формування та розвитку галузі права міжнародних договорів;
- структуру та інститути галузі права міжнародних договорів;
- стадії укладання міжнародного договору;
- поняття сторін міжнародного договору та «третьох сторін»;
- особливості місця міжнародного договору як джерела сучасного міжнародного права;
- проблеми та перспективи розвитку міжнародної договірної практики України.

вміти:

- визначати правову природу міжнародного договору;

- визначати сторін та право на участь в міжнародних договорах;
- визначати стадії укладання міжнародного договору;
- письмово перекладати юридичні, насамперед міжнародно-правові документи з широким використанням вузькоспеціалізованої термінології з іноземної та на іноземну мову.
- здійснювати послідовний переклад ділового формального й неформального спілкування з питань міжнародного права, права України та іноземних держав, з широким використанням вузькоспеціалізованої фахової термінології.
- вирішувати найпоширеніші юридичні питання роботи міжнародних організацій, а також взаємодії міжнародних організацій з органами державної влади та місцевого самоврядування.
- аналізувати зміст міжнародного договору;
- сприймати та документувати інформацію іноземними мовами, знати реєстрацію міжнародних договорів в ООН;
- користуватися науковою та довідковою інформацією по темам дисципліни;
- здійснювати правовий аналіз міжнародних та внутрішньодержавних нормативних актів, що стосуються права міжнародних договорів.

Процес вивчення навчальних дисциплін спрямований на формування таких компетентностей:

Соціально-особистісні:

- здатність учитися;
- здатність до критики й самокритики;
- розуміння необхідності удосконалення своїх особистих і професійних якостей;
- креативність, здатність до системного мислення;
- турбота про якість виконуваної роботи.

Загальнонаукові:

- базові знання фундаментальних основ міжнародних відносин, в обсязі, необхідному для володіння категоріальним апаратом відповідної галузі знань, здатність використовувати методи міжнародних досліджень в обраній професії;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій.

Інструментальні

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою.

Загально-професійні

- сучасні знання про протидію загрозам суверенітету держави й уміння їх використовувати;
- уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо, — аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;
- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;
- здатність розуміти спеціалізовану літературу з історії, теорії й інших аспектів міжнародних відносин; знання основних теоретичних підходів до міжнародних відносин; достатня ерудиція щодо ключових осіб, подій, документів, фактів, що сформували сучасну систему міжнародних відносин;
- фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права;
- здатність виступати учасником міждержавних, ділових й інших видів міжнародних переговорів; працювати в рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої й багатосторонньої дипломатії;
- здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;
- глибоке розуміння системи й принципів роботи органів зовнішніх зносин України, обізнаність щодо організації зовнішніх зносин іноземних держав; фундаментальні й повні

знання законодавства України про зовнішні зносини та міжнародного права зовнішніх зносин; здатність виконувати юридичну роботу в дипломатичних і консульських представництвах;

- здатність до ділового спілкування у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та права, уміння встановлювати ділові контакти та працювати в колективі;
- здатність робити письмові переклади з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного та публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики; надавати послуги послідовного усного перекладу з іноземної та на іноземну мову на суспільно-політичні теми.

Спеціалізовано – професійні:

- базові уявлення про різні правові системи — національні, міжнародну, європейську; розуміння причин їхньої множинності, а також механізми взаємодії; знання характеристик міжнародної нормативної системи та місця в ньому міжнародного права; розуміння теоретичних підходів до співвідношення національного та міжнародного права та практичних засобів забезпечення їхньої взаємодії;
- широка обізнаність в історії становлення й розвитку міжнародного права; знання дат, назв і змісту ключових історичних міжнародно-правових документів; знання ключових біографічних відомостей і внеску в науку найвидатніших юристів-міжнародників минулого; розуміння зв'язку між розвитком інституційного права як нормативної системи й розвитком науки про міжнародне право;
- знання загальносистемних інститутів міжнародного права: міжнародної відповідальності, засобів мирного вирішення міжнародних спорів тощо;
- глибокі вузькоспеціалізовані знання з права міжнародних договорів, насамперед положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року; досконале знання законодавства України про міжнародні договори; уміння встановлювати юридичний статус міжнародного документа за формальними ознаками; здатність юридично забезпечувати процес укладання міжнародного договору.

Методика викладання: навчальна дисципліна «**Право міжнародних договорів**» викладається на основі класичної університетської та інноваційної систем організації навчального процесу із застосуванням сучасних педагогічних, інформаційних, інтернет-технологій, засобів комунікації (форми, методи, методики технологій навчання) та підготовки індивідуальних/ самостійних завдань студентів (есе, моделювання міжнародно – правових кейс-ситуацій (судових рішень), метод створення проєктів, навчання у кооперації з представниками інших спеціальностей, аналіз та вивчення case–study рішень міжнародних судових інституцій, ділових ігор, презентацій, тощо) з метою досягнення відповідного рівня теоретичних знань та практичних навичок. Студенти опановують навички опрацювання нормативних, наукових джерел, включно матеріалів Комісії міжнародного права ООН, рішення Міжнародного Суду ООН, міжнародних судових інституцій.

Інформаційні джерела – навчальні посібники, науково-методичні розробки провідних вітчизняних та зарубіжних центрів дослідження міжнародного права, університетів та інститутів, монографічні та доктринальні дослідження з міжнародного права, наукові статті вітчизняних та зарубіжних авторів, вітчизняні та зарубіжні періодичні фахові видання, включаючи джерела Інтернету, енциклопедичні словники та інші наукові джерела на українській та іноземних мовах, міжнародно-правові нормативні документи, джерела Комісії міжнародного права ООН, судові рішення Міжнародного Суду ООН та міжнародних судів ad hoc, установчі документи міжнародних організацій та міжнародних судових установ, практика вирішення міжнародно-правових спорів.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна "Право міжнародних договорів" вивчається після вивчення дисциплін "Міжнародне публічне право", "Міжнародне приватне право".

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

1.07 - Вступ до спеціальності «Міжнародне право»

1.08 - Міжнародне публічне право(основи теорії)

1.13 - Історія міжнародного права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Право міжнародних договорів», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
фундаментальні знання основ сучасного міжнародного права, різних теоретичних підходів до його визначення й обґрунтування юридичної обов'язковості; знання ключових теоретичних проблем і розуміння зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування; вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права;	КЗП-06
достатня обізнаність у ключових документах, фактах, особистостях і подіях, що вплинули на формування сучасного міжнародного права;	КЗП-07
уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: - договорами, актами міжнародних організацій тощо, - аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами;	КЗП-08
здатність виступати учасником міждержавних, ділових й інших видів міжнародних переговорів; працювати в рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої й багатосторонньої дипломатії;	КЗП-09
здатність розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань;	КЗП-10
глибоке розуміння системи й принципів роботи органів зовнішніх зносин України, обізнаність щодо організації зовнішніх зносин іноземних держав; фундаментальні й повні знання законодавства України про зовнішні зносини та міжнародного права.	КЗП-11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Уміння знаходити потрібні міжнародні договори та визначати їхній статус	КЗП-08.ЗР.О.02
Уміння проектувати й здійснювати інші види операцій з актами міжнародних організацій та іншими міжнародними документами.	КЗП-08.ЗР.О.05

Уміння виконувати покладені обов'язки та відповідати за доручену ділянку роботи в складі делегації на міжнародних і ділових переговорах, у рамках міжнародних конференцій, організацій, робочих груп, інших форм двосторонньої та багатосторонньої дипломатії.	КЗП-09.ПП.Р.01
Уміння активно та дієво відстоювати точку зору, з якою особисто не згоден.	КЗП-12.ПР.Н.02
Уміння робити письмовий переклад з іноземної та на іноземну мову документів дипломатичного й публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики.	КЗП-13.ЗР.О.01
Уміння формулювати результати юридичного аналізу питання у вигляді юридичних висновків, довідок, відповідей, звітів й інших документів з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права	КЗП-14.ЗР.Р.01
Уміння використовувати історичні аргументи при веденні фахової дискусії у сфері міжнародного права.	КСП-11.ПР.Н.02
Уміння використовувати знання загальносистемних інститутів міжнародного права при вирішенні практичних задач діяльності.	КСП-12.ПР.Р.01
Уміння забезпечувати проходження внутрішньодержавних, а також міжнародних (депонування, реєстрація, здача ратифікаційних грамот тощо) процедур щодо міжнародного договору.	КСП-14.ПР.Р.02
Уміння роботи з міжнародним договором як із джерелом міжнародного права.	КСП-14.ПР.Р.03
Уміння письмово перекладати юридичні, насамперед міжнародно-правові документи з широким використанням вузькоспеціалізованої термінології з іноземної та на іноземну мову.	КСП-17.ЗП.Н.01

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання.

- Форми поточного контролю: **модульна контрольна робота.**
- Форма модульного контролю: **письмова контрольна робота.**
- Форма підсумкового семестрового контролю: **залік.**

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1 Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права	T2 Джерела права міжнародних договорів	T3 Форма та структура міжнародного договору Класифікація міжнародних договорів	T4 Стадії укладення міжнародних договорів	T5 Застереження та заяви до міжнародного договору	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6 Дія міжнародних договорів	T7 Недійсність міжнародних договорів	T8 Припинення та призупинення міжнародних договорів	T9 Тлумачення міжнародних договорів	T10 Забезпечення виконання міжнародних договорів	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	30	30	30	30
Презентація	10	10	10	10
Реферат	10	10	10	10
Модульна контрольна робота	50	50	50	50
Разом	100	100	100	100

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права

1. Поняття та визначення міжнародного договору.
2. Суб'єкти права міжнародних договорів.
3. Національне законодавство та право міжнародних договорів.
4. Конституція України та міжнародні договори.
5. Принципи права міжнародних договорів.
6. Об'єкти міжнародних договорів. Мета в міжнародному договорі. Роль міжнародного договору в забезпеченні міжнародного правопорядку.
7. Принцип дотримання міжнародних договорів (*pacta sunt servanda*) як норма *jus cogens*.

Тема 2. Джерела права міжнародних договорів

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р.
2. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978р.
3. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р.
4. Конституція України та міжнародні договори. Закон України «Про міжнародні договори України». Інші нормативні акти України про міжнародні договори.
5. Кодифікація та прогресивний розвиток права міжнародних договорів.

Тема 3. Форма та структура міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів

1. Значення та поняття форми міжнародного договору.
2. Міжнародний договір та текст. Створення тексту договору.
3. Письмова та усна форми договору. Міжнародні договори та домовленості.
4. Найменування міжнародних договорів, їх особливості.
5. Структура міжнародних договорів. Преамбула міжнародного договору. Центральна та заключна частина договору. Додатки до міжнародних договорів і їх значення.
6. Класифікація міжнародних договорів по колу учасників: договори багатосторонні і двосторонні.
7. Об'єкти регулювання міжнародних договорів. Мета в міжнародному договорі. Закриті та відкриті договори.
8. Міждержавні, міжурядові та міжвідомчі договори.

Тема 4. Стадії укладання міжнародного договору

1. Органи держав та інших суб'єктів міжнародного права, що мають право укладати договори.
2. Повноваження та уповноважені. Укладення міжнародного договору.
3. Стадії укладання договору: 1) договірна ініціатива; 2) підготовка тексту договору; переговори - основний метод узгодження тексту договору; особливості складання тексту договору при різних формах переговорів: звичайним дипломатичним шляхом, на міжнародних конференціях і в міжнародних організаціях; 3) прийняття тексту договору і його форми; 4) встановлення автентичності тексту договору, парафування; 5) способи вираження згоди суб'єктів міжнародного права на обов'язковість міжнародного договору: а) підписання, його форми; б) ратифікація; в) твердження і прийняття, схвалення; г) акт офіційного підтвердження; д) обмін документами, які становлять договір; е) приєднання до договору; б) обмін та депонування ратифікаційних грамот і інших документів.
4. Застереження до міжнародних договорів; процедури заяви застережень, прийняття, заперечення проти них.

5. Депозитарій та його функції. Реєстрація міжнародних договорів. Опублікування договорів.

Тема 5. Застереження та заяви до міжнародного договору

1. Поняття застереження. Формулювання застережень. Ухвалення. Заперечення.
2. Юридичні наслідки застережень. Зняття застережень.
3. Заяви. Види заяв.
4. Робота КМП ООН над темою про застереження та заяви до міжнародних договорів.
5. Практика України по застереженнях та заявах.

МОДУЛЬ 2

Тема 6. Дія міжнародних договорів

1. Поняття дії (застосування) договорів. Національне право та дотримання міжнародних договорів. Відсутність у договору зворотної сили.
2. Вступ міжнародного договору в силу.
3. Термін дії договорів: договори термінові, з невизначеним терміном дії і безстрокові; пролонгація договорів; відновлення дії договорів.
4. Тимчасове застосування договорів.
5. Територіальна сфера дії договорів.
6. Договори і треті держави: 1) загальний принцип - *acta tertiis nec nocent nec prosunt*; 2) права, що впливають з договорів для третіх держав; 3) зобов'язання, що впливають з договорів для третіх держав.

Тема 7. Недійсність міжнародних договорів

1. Поняття дійсності міжнародних договорів. Презумпція дійсності міжнародних договорів.
2. Підстави дійсності міжнародних договорів.
3. Підстави недійсності договору: 1) помилка; 2) обман; 3) підкуп представника держави; 4) примус представника держави; 5) примус держави шляхом погрози силою або її застосування; 6) норми *jus cogens* і дійсність договорів.
4. Збройні конфлікти та проблема дійсності міжнародних договорів. Принцип *estoppel* та дійсність договорів.
5. Наслідки недійсності міжнародних договорів.

Тема 8. Припинення та призупинення міжнародних договорів

1. Поняття припинення міжнародних договорів.
2. Загальні підстави припинення договорів.
3. Виникнення нової імперативної норми загального міжнародного права (*jus cogens*) та її вплив на дію міжнародного договору.
4. Істотне порушення міжнародного договору як підстава припинення дії договору.
5. Подальша неможливість виконання договору як підстава його припинення.
6. Докорінна зміна обставин (*rebus sic stantibus*).
7. Денонсація та скасування міжнародних договорів. Денонсація Росією договорів з Україною.
8. Призупинення дії міжнародного договору. Розірвання дипломатичних та консульських зносин та його вплив на дію міжнародного договору.
9. Вплив війни на дію міжнародних договорів.
10. Процедури припинення і призупинення дії міжнародних договорів:
 - 1) міжнародні процедури; 2) внутрішньодержавні процедури.
11. Наслідки припинення або призупинення дії договорів.

Тема 9. Тлумачення міжнародних договорів

1. Поняття та цілі тлумачення.
2. Принципи тлумачення договорів.
3. Види тлумачення за суб'єктами, що здійснюють тлумачення міжнародного договору.
4. Способи (прийоми) тлумачення. Засоби, що застосовуються при тлумаченні міжнародних договорів.
5. Розширене та обмежувальне тлумачення.
6. Тлумачення договорів, автентичність яких встановлена на двох або декількох мовах.

Тема 10. Забезпечення виконання міжнародних договорів

1. Історія забезпечення виконання міжнародних договорів.
2. Сучасні форми забезпечення виконання міжнародних договорів: 1) міжнародні гарантії; 2) комісії; 3) консультації; 4) міжнародний контроль; 5) внутрішньодержавні заходи.
3. Забезпечення виконання договорів в Україні.
4. Вирішення міжнародних спорів про застосування та тлумачення договорів.
5. Відповідальність за порушення міжнародного договору.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1. Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права		4	4					1	1				
Тема 2. Джерела права міжнародних договорів		2	4					1	1				
Тема 3. Форма та структура міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів		4	4					1	1				
Тема 4. Стадії укладання міжнародного договору		4	1					1	1				
Тема 5. Застереження та заяви до міжнародного договору		1	2					1					
Разом за змістовим модулем 1		15	15					5	4				
МОДУЛЬ 2													
Тема 6. Дія міжнародних договорів		2	4					1	1				
Тема 7. Недійсність міжнародних договорів		4	4					1	1				
Тема 8. Припинення та призупинення міжнародних договорів		4	4					1	1				
Тема 9. Тлумачення міжнародних договорів		1	2					1					
Тема 10. Забезпечення виконання міжнародних договорів		4	1					1	1				
Разом за змістовим модулем 2		15	15					5	4				
Усього годин		30	30					10	8				

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальна характеристика права міжнародних договорів	4	1
2	Кодифікація права міжнародних договорів	4	1
3	Сторони в міжнародних договорах	4	1
4	Процедура та особливості укладання міжнародних договорів	4	1
5	Дія міжнародних договорів	4	1
6	Припинення та призупинення міжнародних договорів	4	1
7	Тлумачення міжнародних договорів	2	1
8	Міжнародні договори в правовій системі України	2	1
9	Забезпечення виконання міжнародних договорів	2	1
Разом		30	9

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Загальна характеристика права міжнародних договорів

Питання до обговорення:

1. Поняття міжнародного договору.
2. Система права міжнародних договорів та її елементи.
3. Об'єкт та предмет права міжнародних договорів.
4. Функції права міжнародних договорів. Принципи, норми та інститути права міжнародних договорів.
5. Джерела права міжнародних договорів.
6. Суб'єкти права міжнародних договорів
7. Співвідношення міжнародного права та внутрішньодержавного права.
8. Законодавство України про міжнародні договори.
9. Принцип *pacta sunt servanda*.

Завдання №1: письмово, в обсязі не більше 3 сторінок, використовуючи коментарі Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969, обґрунтуйте доцільність використання міжнародних договорів в міждержавних відносинах.

Тема 2. Кодифікація права міжнародних договорів

Питання до обговорення:

1. Поняття та визначення кодифікації та прогресивний розвиток права міжнародних договорів.
2. Офіційна та неофіційна кодифікації права міжнародних договорів.
2. Історія кодифікації права міжнародних договорів. Діяльність Ліги Націй в цьому напрямку. Гаванська конвенція про права міжнародних договорів. Доктринальна кодифікація права міжнародних договорів.
3. Розробка Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р.
4. Загальна характеристика Віденської конвенції про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р.
5. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р.

Теми рефератів:

1. Роль конституцій та інших внутрішньодержавних нормативних актів у формуванні права міжнародних договорів.
2. Особливості розвитку права міжнародних договорів на сучасному етапі.

Тема 3. Сторони в міжнародних договорах

Питання до обговорення:

1. Сторони міжнародного договору. Поняття, категорії та правові наслідки учасників стосовно договору.
2. Юридичний статус учасників переговорів, суб'єктів, що домовляються, учасників договору, суб'єктів, що підписали угоду, первісних учасників.
3. Право на участь в міжнародних договорах.
4. Правоздатність держав укладати договори. Органи, які уповноважені представляти державу чи міжнародну організацію при укладанні договору.

Тема 4. Процедура та особливості укладання міжнародних договорів

Питання до обговорення:

1. Стадії укладання міжнародного договору.
2. Договірна ініціатива.
3. Дипломатичні переговори, їх організація та форми.
4. Прийняття тексту міжнародного договору та його форми.
5. Встановлення автентичності тексту міжнародного договору.
6. Парафування міжнародного договору.
7. Способи вираження згоди держав на обов'язковість міжнародного договору.
8. Підписання міжнародного договору.
9. Ратифікація міжнародного договору.
10. Приєднання до міжнародного договору.
11. Реєстрація та опублікування міжнародних договорів.
12. Застереження до міжнародних договорів: поняття, види. Процедури, що стосуються застережень.

Завдання №2:

Проаналізуйте положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року та Віденської конвенції про право міжнародних договорів між державами та міжнародними організаціями або міжнародними організаціями 1986 року, що визначають порядок та стадії укладання міжнародних договорів між державами та за участю міжнародних організацій. Надайте свій коментар.

МОДУЛЬ 2

Тема 5. Дія міжнародних договорів

Питання до обговорення:

1. Поняття дії (застосування) договорів. Відсутність у договорі зворотної сили.
2. Набуття чинності міжнародного договору.
3. Термін дії договорів: договори термінові, з невизначеним терміном дії і безстрокові; пролонгація договорів; відновлення дії договорів. Тимчасове застосування договорів.
4. Територіальна сфера дії договорів.
5. Договори та треті держави: загальний принцип - *pacta tertiis nec nocent nec prosunt*.

Завдання №3: проаналізувати та надати письмову відповідь:

- чим відрізняється поняття «правомірності міжнародного договору» від поняття «дійсність міжнародного договору»?
- чим відрізняється поняття дійсності від дії міжнародного договору?
- чи впливає форма договору на його дійсність?

Тема 6. Припинення та призупинення міжнародних договорів

Питання до обговорення:

1. Що означає припинення міжнародного договору?

2. Що розуміється під терміном «розірвання міжнародного договору»?
3. Що розуміється під правомірним припиненням міжнародного договору? Що розуміється під неправомірним припиненням міжнародного договору?
4. Процедура припинення та призупинення дії міжнародних договорів
5. Докорінна зміна обставин - *rebus sic stantibus*. Неможливість виконання договору.
6. Територіальні зміни. Зміна договірних кордонів.
7. Відновлення дії договорів після війни.
8. Анексія Криму Росією. Порушення міжнародних договорів.

Тема 7. Тлумачення міжнародних договорів

Питання до обговорення:

1. Поняття тлумачення норм міжнародного договору. Концепції тлумачення норм права міжнародного договору.
2. Загальні та спеціальні принципи тлумачення міжнародних договорів. Види тлумачення міжнародних договорів за суб'єктами, що тлумачать договір.
3. Офіційне та неофіційне тлумачення; тлумачення міжнародне та внутрішньодержавне.
4. Засоби тлумачення: мовне або граматичне; логічне, систематичне; історичне; звичайне.

Тема 8. Міжнародні договори в правовій системі України

Питання до обговорення:

1. Місце міжнародних договорів у правовій системі України. Особливості укладення та виконання міжнародних договорів України.
2. Міжнародні договори України з окремих питань: Міжнародні договори України про партнерство та співробітництво. Міжнародні договори України про правову допомогу. Міжнародні договори України про торговельно- економічне співробітництво. Міжнародні договори України про уникнення подвійного оподаткування.

Завдання №4: проаналізувати та надати письмову відповідь:

Перерахуйте види внутрішньодержавних заходів щодо забезпечення міжнародних договорів

Тема 9. Забезпечення виконання міжнародних договорів.

Питання до обговорення:

1. Міжнародні гарантії забезпечення виконання міжнародних договорів: взаємні, колективні гарантії.
2. Міжнародні конференції Комісії та консультації. Міжнародний контроль як засіб забезпечення виконання договірних зобов'язань.
3. Внутрішньодержавні заходи України щодо забезпечення договірних зобов'язань.

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміна та розірвання договору внаслідок докорінної зміни обставин (clausula rebus sic stantibus) 1. Проаналізувати сучасні тенденції застосування.	
2.	1. Зміст норми pacta sunt servanda. Як вона відображена у Віденській конвенції про право міжнародних договорів 1969 р.	
	Разом:	

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ. ІНШІ НОРМАТИВНІ АКТИ:

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
2. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978р. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
3. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
4. Конституція України. Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України "Про міжнародні договори України". Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
6. Статут ООН. Режим доступу: <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
8. Vienna Convention on the Law of Treaties. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

9. Атаманова Н. В. Роль та значення міжнародних договорів у національній правовій системі України. Право і суспільство. 2020. № 2-1. С. 7–13.
10. Антипов В. І. Щодо повноти імплементації міжнародних договорів у Кримінальному кодексі України / В. І. Антипов // Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). - 2019. - Вип. 14. - С. 95-107. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2019_14_12.
11. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. Підручник. – Одеса : Фенікс, 2018. – 762 с.
12. Белкіна Д. С. Зміст правових прогалин і колізій у кримінально-виконавчому законодавстві України в контексті його гармонізації з нормами міжнародного права та практики / Д. С. Белкіна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2020. - Вип. 61(2). - С. 76-79. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2020_61\(2\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2020_61(2)_19).
13. Ващенко В. А. Процедура денонсації міжнародних договорів за законодавством України: проблеми і шляхи вдосконалення / В. А. Ващенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2018. - Вип. 33. - С. 150-152. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2018_33_39.
14. Войціховський, А. В. Особливості договірно-правового регулювання співробітництва держав у сфері протидії злочинності на двосторонньому рівні / А. В. Войціховський // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2017. - № 2 (77). - С. 56–63.
15. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 544 с.
16. Денисов В. Н. Презентація "Енциклопедії міжнародного права" в трьох томах в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України 08 жовтня 2019 року / В. Н. Денисов // Правова держава. - 2020. - Вип. 31. - С. 567-570. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PrDe_2020_3_64.
17. Динис Г.Г. Міжнародне право. Вступ до спеціальності: навчально – методичний посібник. Ужгород: ДВНЗ «УЖНУ», 2019. - 204с.
18. Зулгарін В. Деякі питання укладення міжнародних договорів про вільну торгівлю / В. Зулгарін // Evropský politický a právní diskurz. - 2020. - Sv. 7, Vyd. 6. - С. 28-34. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpopr_2020_7_6_5.

19. Карвацька С. Б. Включення норм міжнародних договорів до національного законодавства України: проблеми та пошуки шляхів вирішення / С. Б. Карвацька // Правова держава. - 2019. - № 33. - С. 155-161. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2019_33_24.
20. Ковальова М.В. Правовий статус застережень до міжнародних договорів./ М.В. Ковальова // Часопис Київського університету права. – 2021. – № 1. – С. 325-329.
21. Ковальова М.В. Деякі питання тлумачення міжнародних договорів/ М.В. Ковальова // Часопис Київського університету права. – 2022. – № 1. – С.267-271
22. Когутич І.І., Конюшин Ю.І. Практикум із курсу «Міжнародне публічне право». – Львів: Правничий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. – 115 с.
23. Любашенко В. І. Денонсація міжнародних договорів між Україною та Росією у світлі агресії Росії проти України / В. І. Любашенко // Правова держава. - 2019. - № 33. - С. 162-167. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2019_33_25.
24. Международное право. Общая часть : учеб. для студентов юрид. фак. и вузов / И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин-т государства и права, Академ. правовой ун-т. — Изд. 3е, перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2005. — 432 с.
25. Международное право. Особенная часть : учеб. для студентов юрид. фак. и вузов / И.И. Лукашук; Рос. акад. наук, Ин-т государства и права, Академ. правовой ун-т. — Изд. 3е, перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2005. — 544 с.
26. Мережко О.О. Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики: Монографія. – К.: Таксон, 2002. – 344 с.
27. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, Т. 1: Основи теорії. – 2019. – 416 с.
28. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – 2-ге вид., змін. – Харків : Право, 2020. Т. 2 : Основні галузі. – 2020. – 624 с.
29. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / За заг.ред.д.ю.н., проф Т.Л. Сироїд. – Харк.нац.ун-т імені В.Н. Каразіна. - Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. - 292 с.
30. Миргород-Карпова В. В. Адміністративно-правовий механізм укладення та виконання міжнародних договорів щодо залучення міжнародної технічної допомоги в Україні / В. В. Миргород-Карпова // Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Право. - 2018. - Вип. 4. - С. 130-136. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snslnnp_2018_4_28.
31. Наука міжнародного права на рубежі століть. Тенденції розвитку та трансформації [Текст] : [зб. наук. ст.] / [за наук. ред. В. М. Репецького] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. - Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. - 186 с.
32. Плешко Е. А. Проблематика міжнародних договорів України та Російської Федерації в умовах міждержавного конфлікту / Е. А. Плешко // Право України. - 2020. - № 12. - С. 11-21.
33. Попадинець Г. О. Підстави припинення дії міжнародних договорів сучасних міжнародно-правових відносинах / Г. О. Попадинець // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Юридичні науки. - 2019. - Т. 30(69), № 5. - С. 248-252. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_law_2019_30\(69\)_5_44](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_law_2019_30(69)_5_44).
34. Право Європейського Союзу: підручник / За ред. Р.А. Петрова. К.: Істина, 2017. 384 с.
35. Рагуліна К. А. Конституційно-правова регламентація статусу міжнародних договорів України / К. А. Рагуліна // Державне будівництво та місцеве самоврядування. - 2017. - Вип. 33. - С. 211-225. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dbms_2017_33_21.
36. Семків В. Сучасне дослідження форм імплементації міжнародних договорів / В. Семків, Р. Шандра // Вісник Львівського університету. Серія юридична. - 2017. - Вип. 65. - С. 51-155. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_yu_2017_65_19.
37. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса Фенікс, 2018. - 744 с.
38. Современное право международных договоров : [в 2 т.] / И. И. Лукашук ; Рос. акад.

наук, Ін-т государства и права. - М. : Волтерс Клувер, 2004.Т. 1: Заключение международных договоров. – 2004 . -658 с. Т. 1: Заключение международных договоров. – 2004.- 658с.

39. Соловійов О. В. Міжнародні договори та міжнародно-судова практика їх застосування як джерела національного права (за матеріалами застосування в Україні Європейської конвенції з прав людини та практики Страсбурзького суду) : монографія / О. В. Соловійов. – К. : АОК, 2012. – 164 с.

40. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя професора Михайла Всеволодовича Буроменського [Текст] : [кол. монографія] / [В. В. Гутник та ін.] ; за наук. ред. Василя Репецького та Віталія Гутника. - Львів ; Одеса : Фенікс, 2017. - 561 с.

41. Талалаев А. Н. Право международных договоров : в 2 т. / А. Н. Талалаев. – М. : Зерцало, 2011.Т. 1 : Общие вопросы. – 280 с. Т. 2 : Действие и применение договоров. Договоры с участием международных организаций. – 504 с.

42. Тараненко М.М. Договори та їх вплив на міжнародні відносини. сучасні проблеми міжнародного права. Юридичний науковий електронний журнал. №3/2022. URL: http://sej.org.ua/3_2022/60.pdf

43. Тетарчук І., Дяків Т. Міжнародне право: навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 208 с.

44. Файчук Т. Г. Особливості редагування перекладу міжнародних договорів українською мовою / Т. Г. Файчук // Поліграфія і видавнича справа. - 2019. - № 2. - С. 141–153. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pivs_2019_2_16.

45. Черкес М. Ю. Міжнародне право : підручник / М. Ю. Черкес. – 6-те вид., виправ. і допов. – К. : Знання, 2011. – 397 с.

46. Чернадчук Т.О., Волченко Н. Трансформація транскордонного співробітництва у межах регіонального: окремі правові аспекти. Публічне право. - 2018. - № 3 (22). -С.48-53.

47. Яремчук В.В. Відображення правових ідей І.І. Лукашука у Віденській конвенції про право міжнародних договорів. Альманах міжнародного права, Одеса, 2018. С. 13–23.

Література, видана іноземними мовами:

48. Anne Orford. International Law and the Politics of History (Cambridge Studies in International and Comparative Law). Cambridge University Press (August 5, 2021). 280p.

49. Esmé Shirlow and Kiran Nasir Gore (eds), The Vienna Convention on the Law of Treaties in Investor-State Disputes: History, Evolution, and Future (Kluwer, mid-2022). URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4118021

50. Conceptual and Contextual Perspectives on the Modern Law of Treaties Kindle Edition by Michael J. Bowman (Editor), Dino Kritsiotis (Editor)/ Cambridge University Press (May 31, 2018).- 1062 p.

51. Guilherme Cintra Guimarães. Global Technology and Legal Theory: Transnational Constitutionalism, Google and the European Union (Routledge Research in International Commercial Law) 1st Edition. Routledge; 1st edition (December 13, 2021). 226p.

52. International law/ edited by Malcolm D. Evans. Oxford : Oxford University Press, [2018]. - 896 p.

53. Investment Treaties and Climate Change. Investment Division, Directorate for Financial and Enterprise Affairs, Organisation for Economic Co-operation and Development Paris, France. 13.04.2022. URL: <https://www.oecd.org/investment/investment-policy/OECD-investment-treaties-climate-change-consultation-responses.pdf>

54. James A. Green, Christian Henderson & Tom Ruys (2022) Russia's attack on Ukraine and the jus ad bellum, Journal on the Use of Force and International Law, 9:1, 4-30. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20531702.2022.2056803?scroll=top&needAccess=true>

55. Robert Kolb. The Law of Treaties: An Introduction (Principles of International Law series). Edward Elgar Pub (January 27, 2017). - 304p.

56. Russia's war on Ukraine in international law and human rights bodies: Bringing institutions back in. : Marika LERCH with contributions from Sara MATEOS DEL VALLE (trainee). BRIEFING 08 April 2022. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/639322/EXPO_BRI\(2022\)639322_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/639322/EXPO_BRI(2022)639322_EN.pdf)
57. Scott Davidson. The Law of Treaties. Routledge, 2017. – 608p.
58. The Law of Investment Treaties (Oxford International Law Library) 3rd Edition, Kindle Edition by Jeswald W. Salacuse/ OUP Oxford; 3rd edition (February 18, 2021). – 629p.
59. The Law of Treaties Beyond the Vienna Convention. – Ed. by E. Cannizzaro. – Oxford University Press, 2011. – 464 p.
60. Treaties in Motion: The Evolution of Treaties from Formation to Termination (Cambridge Studies in International and Comparative Law, Series Number 149)/ Cambridge University Press (June 25, 2020). – 402p.
61. Vienna Convention on the Law of Treaties: A Commentary 2nd Edition, Kindle Edition by Oliver Dörr (Editor), Kirsten Schmalenbach (Editor) Springer. 2nd edition (January 15, 2018). – 2368 p.
62. Vienna Convention on the Law of Treaties. A Commentary. – Dörr O., Schmalenbach K. (Eds.). – Springer, 2012. – 1423 p.

Інформаційні ресурси:

Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

Сайт Міжнародного суду ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org>

Сайт Організації Об'єднаних Націй. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.un.org

Сайт Комісії з міжнародного права ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legal.un.org/ilc/>

Сайт бібліотеки ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.un.org>

United Nations Treaty Collection. Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://treaties.un.org/>

United Nations Treaty Handbook. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://www.cbd.int/abs/doc/treatyhandbook_en.pdf

The Core International Human Rights Treaties. Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://www.refworld.org/pdfid/52fa3be54.pdf>

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Система права міжнародних договорів та її елементи.
2. Інститути права міжнародних договорів
3. Об'єкт та предмет права міжнародних договорів
4. Суб'єкти права міжнародних договорів
5. Функції права міжнародних договорів
6. Кодифікація і прогресивний розвиток права міжнародних договорів
7. Джерела права міжнародних договорів
8. Сторони в міжнародному договорі
9. Право на участь в міжнародних договорах
10. Органи, що уповноважені представляти державу при укладанні договору
11. Міжнародна організація як сторона в міжнародному договорі
12. Стадії укладання договору.
13. Перша стадія укладання міжнародного договору
14. Друга стадія укладання міжнародного договору
15. Третя стадія укладання міжнародного договору
16. Ратифікація міжнародного договору
17. Застереження та заяви до угоди
18. Поняття дії міжнародного договору
19. Набрання чинності міжнародного договору
20. Термін дії міжнародного договору
21. Поновлення міжнародного договору
22. Дія договору у просторі.
23. Застосування попередніх та нових договорів, укладених з одного й того ж самого питання
24. Поняття "третя держава", види третіх держав.
25. Поняття чинності міжнародного договору
26. Правомірність договору. Підстави недійсності міжнародного договору
27. Поправки щодо міжнародних договорів
28. Перегляд міжнародних договорів
29. Укладання угоди *inter se*
30. Припинення дії міжнародних угод
31. Юридичні підстави припинення міжнародних угод
32. Види та засоби припинення міжнародних угод
33. Вольові та невольові види припинення міжнародних договорів
34. Денонсація міжнародного договору
35. Анулювання міжнародного договору
36. Неможливість виконання умов угоди
37. Призупинення дії договору
38. Правові наслідки призупинення, перегляду міжнародного договору
39. Перегляд, поновлення, переукладення міжнародного договору
40. Контроль за забезпеченням виконання міжнародного договору
41. Міжнародні засоби контролю за виконанням міжнародного договору
42. Національні засоби контролю за виконанням міжнародних угод
43. Порушення міжнародних угод і міжнародна відповідальність
44. Особливості укладання міжнародних договорів між державами та міжнародними організаціями
45. Порядок та стадії укладання договорів за участю міжнародних організацій
46. Особливості підписання угод за участю міжнародних організацій
47. Дія та застосування договорів за участю міжнародних організацій
48. Особливості контролю за виконанням міжнародних угод, стороною яких є міжнародна організація
49. Поняття цілі та принципи тлумачення норм міжнародних договорів
50. Доктринальні підходи до тлумачення норм міжнародних договорів
51. Види тлумачення договорів

52. Засоби тлумачення міжнародних договорів
53. Поширене та обмежене тлумачення
54. Правоздатність держав укладати міжнародні договори
55. Прийняття тексту договору
56. Встановлення автентичності тексту договору
57. Засоби вираження згоди на обов'язковість договору
58. Прийняття застережень та заперечення проти них
59. Юридичні наслідки прийняття застережень та заперечень проти них
60. Загальне правило, щодо третьої сторони
61. Загальна характеристика Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р.
62. Загальна характеристика Віденської конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями.
63. Загальна характеристика Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів
64. Конституція України про міжнародний договір.
66. Загальна характеристика Закону України “Про міжнародні договори України” від 22 грудня 1993 року.
66. Форма та назва міжнародного договору та її значення.
67. Анексія Криму Росією. Порушення міжнародних договорів.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)